

På baggrund af data fra Lægemiddelstatistikregisteret følger Statens Serum institut løbende salget af medicin på det danske marked.

MedicinForbrug - Overblik bliver offentliggjort hvert kvartal og giver et overblik over udvalgte lægemidler eller lægemiddel-

grupper, hvor der har været de største ændringer i omsætning eller solgt mængde i forhold til samme kvartal året før.

Kvartalstal for salget af alle apoteksforholdte lægemidler kan findes under 'Lægemiddelstatistik' på eSundhed.dk

Det samlede lægemiddelsalg

MedicinForbrug - Overblik opgør udviklingen af det samlede salg af lægemidler i primærsektoren undtagen de håndkøbslægemidler, der må sælges uden for apotek.

Denne udgave viser, at omsætningen og mængdeforbruget af lægemidler er næsten uændret fra 3. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015:

- Den samlede omsætning er steget med 12 mio. kr. (0,5 %)
- Det samlede mængdeforbrug er steget med 17,4 mio. DDD (2,7 %)

Lægemidler uden DDD er ikke med i det samlede mængdeforbrug (svarende til 8 % af omsætningen).

Udvalgte lægemiddelgrupper

MedicinForbrug - Overblik ser derudover nærmere på nogle udvalgte lægemiddelgrupper, hvor ændringen i omsætning eller mængde i forhold til samme kvartal året før er mere end 10 % eller 5 mio. kr. / mængdeenheder. Mange lægemiddelgrupper ændrer sig over længere tid og kan derfor være med flere kvartaler i træk.

Lægemiddelgrupper i 3. kvartal 2015:

- Antipsykotiske midler
- Midler mod blodpropper
- Inhalatorer med formoterol og budesonid (astma og KOL)
- Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner (diabetes)
- Andre antiepileptika (Midler mod epilepsi)
- Atorvastatin (forhøjet kolesterol)
- Pantoprazol (mavesår)
- Gestoden og ethinylestradiol (3. generations p-piller)
- Clopidogrel (blodfortyndende)
- Sertralin (SSRI)

Omsætnings- og forbrugstal for 3. kvartal 2015

Tabellen viser omsætning, mængdesalg og gennemsnitlig pris pr. mængdeenhed for de udvalgte lægemiddelgrupper i primærsektoren. Tabellen viser en Top 5 for lægemidler med størst ændring i omsætning og en Top 5 for lægemidler med størst ændring i mængdesalg i forhold til samme kvartal året før (se kriterier for de to Top 5-liste sidst i dokumentet).

Bemærk, at lægemidler der må sælges uden for apotek ikke er medtaget.

Lægemiddelgruppe	ATC-kode ¹	Omsætning		Mængdeforbrug		Pris pr. DDD	
		mio. kr.	Forskel i mio. kr. (%) ²	mio. DDD ³	Forskel i mio. DDD (%) ²	kr.	Forskel i kr. (%) ²
Top 5 Omsætning							
Antipsykotiske midler	N05A	82,4	-26,5 (-24)	5,9	-0,2 (-4)	14,0	-3,84 (-21)
Midler mod blodpropper	B01A	167,1	21,5 (15)	49,6	1,1 (2)	3,4	0,37 (12)
Formoterol og budesonid	R03AK07	70,5	-16,0 (-19)	4,6	0,1 (3)	15,5	-4,09 (-21)
Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insulin	A01B	128,4	13,9 (12)	17,7	0,5 (3)	7,2	0,61 (9)
Andre antiepileptika	N03AX	91,1	11,7 (15)	7,0	0,5 (8)	13,0	0,79 (6)
Top 5 Mængde*							
Atorvastatin	C10AA05	9,9	1,0 (12)	28,3	5,7 (25)	0,4	-0,04 (-10)
Pantoprazol	A02BC02	9,2	1,3 (16)	12,9	1,4 (12)	0,7	0,03 (4)
Gestoden og ethinylestradiol	G03AA10	2,2	-0,8 (-27)	3,7	-1,3 (-26)	0,6	-0,01 (-2)
Clopidogrel	B01AC04	5,2	0,0 (0)	7,5	1,0 (16)	0,7	-0,11 (-14)
Sertralin	N06BA06	4,2	-0,3 (-6)	8,5	0,9 (11)	0,5	-0,09 (-14)

* Hvis en lægemiddelgruppe optræder både på Top 5 Omsætning og Top 5 Mængde, vil den kun fremgå på den Top 5-liste, hvor den er højest placeret.

'Direkte faktor Xa hæmmere' (B01AF) indgik oprindeligt som nr. 2 på Top 5 Mængde, men er ikke medtaget på listen, fordi gruppen er repræsenteret under nr. 2 ('Midler mod blodpropper' (B01A)) på Top 5 Omsætning.

1 ATC: Anatomisk terapeutisk kemisk klassifikation. Et globalt klassifikationssystem, der inddeler lægemidler i forskellige grupper efter deres primære virkeområde (se www.whocc.no). Hvis den viste ATC-kode indeholder 7 cifre, refererer det til lægemidler med et bestemt aktivt stof eller en bestemt kombination af stoffer. Hvis den viste ATC-kode indeholder mindre end 7 cifre, er der tale om en gruppe af lægemidler med forskellige aktive stoffer. Jo færre cifre i ATC-koden, des bredere gruppe af lægemidler.

2 Forskel i Omsætning / Mængdeforbrug / Pris pr. DDD: Udviklingen siden samme kvartal året før i absolutte tal og %

3 DDD: Defineret døgndosis. En global måleenhed, der bruges til at opgøre mængdeforbruget af lægemidler. Ikke alle patienter tager 1 DDD om dagen (se www.whocc.no).

Kommentarer til de udvalgte lægemiddelgrupper

Antipsykotiske midler (N05A)

Der findes en lang række forskellige antipsykotiske midler til behandling af psykotiske tilstande. Antipsykotika inddeles i 1. og 2. generations-antipsykotika baseret på graden af bivirkninger på bevægeapparatet. Endnu et kvartal med faldende omsætning for antipsykotiske midler i N05A placerer igen gruppen på en 1. plads over lægemiddelgrupper med størst ændring i omsætning. Omsætningen er faldet med 26,5 mio. kr. i 3. kvartal 2015. Hovedparten af omsætningsfaldet (14,1 mio. kr.) kan tilskrives lægemidlet Abilify (aripiprazol), grundet patentudløb i oktober 2014. Øvrige lægemidler som bidrager til faldet i omsætning er lægemidler med quetiapin (8,1 mio. kr.), paliperidon (2,3 mio. kr.) og risperidon (2,6 mio. kr.). I 3. kvartal 2015 var der ca. 88.000 personer, der indløste recept på et antipsykotisk lægemiddel.

Midler mod blodpropper (B01A)

Gruppen af lægemidler til behandling af blodpropper består af en række blodfortyndende midler, som nedsætter blodets evne til at størkne (koagulere). Omsætningen af denne gruppe har været stigende gennem længere tid pga. øget brug af de dyrere lægemidler i gruppen. Overordnet har gruppen B01A i dette kvartal haft en stigning i omsætning på 21,5 mio.kr., men det er især gruppen B01AF (direkte faktor Xa-hæmmere), som med en omsætning på i alt 28,4 mio. kr. driver udviklingen med endnu en fordobling af både forbrug og omsætning i dette kvartal. B01AF var oprindelig på listen over lægemidler med størst ændring i mængdeforbrug, den er dog ikke vist på Top 5 Mængde, da den overordnede gruppe er repræsenteret på Top 5 Omsætning.

Inhalatorer med formoterol og budesonid (R03AK07)

Inhalatorer med formoterol og budesonid i kombination bruges til forebyggende behandling af obstruktive lungesygdomme som astma og KOL. Lægemidlerne er kendetegnet ved, at de har en unik inhalator. Alle kombinationsmidler med formoterol og budesonid har igennem længere tid været i inhalatorer af typen turbuhaler/turbohaler, men siden 2. kvartal 2014 er markedet blevet udvidet med andre typer af inhalatorer som Easyhaler og Spiromax. Det udvidede markedet, bevirker endnu et kvartal med større fald i omsætning på inhalatorer i gruppen R03AK07 grundet større fald i den gennemsnitlige pris pr DDD. Som i sidste kvartal er faldet i omsætningen på godt 20 %, hvilket er større end foregående kvartaler, og omsætningen er på det laveste set over de seneste 12 kvartaler. Dette fald er muligvis et resultat af, at tilskuddet til de forskellige inhalatorer er under revurdering. Både mængdeforbruget og antallet af brugere er fortsat stabilt.

Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insulin (A10B)

Lægemidler i gruppe A10B omfatter forskellige midler til sænkning af blodsukker hos type 2-diabetikere, undtagen insulin, der findes i A10A. Stadig øget forbrug bevirker endnu et kvartal med stigende omsætning. Stigningen drives fortsat af undergrupperne 'Andre blodsukkersænkende midler' A10BX og 'DPP-4 hæmmere' A10BH, som er steget med henholdsvis 11,7 og 2,2 mio. kr. i omsætning. Inden for gruppen A10BX er omsætningen af Victoza (liraglutid) stadig støt stigende (7,4 mio. kr.) pga. et stadig stigende forbrug. Derudover bidrager Forxiga (dapagliflozin) også med en omsætningsstigning på 2,9 mio. kr. Til trods for stigning i omsætning har det overordnede antal af brugere i gruppen A10B ligget stabilt igennem flere kvartaler.

Andre antiepileptika (N03AX)

Gruppen af andre antiepileptika udgøres af lægemidler med ATC-kode N03AX og omfatter lægemiddelstofferne lamotrigin, topiramet, gabapentin, levetiracetam, zonisamid, pregabalin, stiripentol, lacosamid, retigabin og perampanel. Flere af lægemiddelstofferne i denne gruppe anvendes ikke alene ved epilepsi, men benyttes desuden mod neuropatiske smerter, angst, som antidepressiva samt mod migræne. Fra 3. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015 er gruppen N03AX steget med 11,7 mio. kr. i omsætning. I samme periode er forbruget steget med 0,5 mio. DDD. Det er især lægemidlerne indeholdende lamotrigin og pregabalin, som driver udviklingen. For første gang igennem de seneste 12 kvartaler, ses en væsentlig stigning i pris for lamotrigin, som ellers har ligget meget stabilt igennem mange kvartaler.

Atorvastatin (C10AA05)

Lægemiddelgruppen HMG CoA reduktase-hæmmere (statiner) er de mest anvendte lægemidler mod for højt kolesteroltal og blev købt af mere end 430.000 danskere i 3. kvartal 2015. Salget af lægemidler med atorvastatin har været støt stigende siden 2. kvartal 2012, hvor de gennemsnitlige priser på atorvastatin faldt som følge af patentudløb og øget konkurrence. Det stigende forbrug af atorvastatin er især sket på bekostning af lægemidler med simvastatin, hvor forbruget er faldet i samme periode. Fra 3.kvartal 2014 til 3.kvartal 2015 er forbruget af atorvastatin steget med 5,7 mio. DDD (25 %), hvilket placerer gruppen på en førsteplads over de apoteksforbeholdte lægemiddelgrupper med størst stigning i mængde. Simvastatin er dog stadig det mest anvendte lægemiddel i gruppen, og blev købt af godt 276.000 danskere i 3. kvartal 2015.

Pantoprazol (A02BC02)

Pantoprazol bruges ved mavesår og andre tilstande med for meget mavesyre. Lægemiddelstoffet indgår i gruppen protonpumpehæmmere (PPI), som desuden udgør lægemiddelstofferne omeprazol, esomeprazol, lansoprazol og rabeprazol. PPI er hyppigt anvendt og blev købt af godt 320.000 danskere i 3. kvartal 2015. I endnu et kvartal, ligger pantoprazol nr. 2 på Top 5 mængde, med en stigning på 1,4 mio. DDD, som er på niveau med det, der blev set i 2. kvartal 2015. Det øgede salg af pantoprazol er ikke sket på bekostning af de andre PPI i nævneværdig grad. Mængdesalget af pantoprazol ser ud til nu, efter at have været støt stigende gennem længere tid, at have indfundet sig på et stabilt niveau. Siden 2013 har mængdesalget ligget højere end både omeprazol og lansoprazol, som har haft et nogenlunde stabilt mængdesalg siden 2011.

Gestoden og ethinylestradiol (G03AA10)

Lægemidlerne i G03AA10 er 3. generations p-piller med fast kombination af gestoden og ethinylestradiol i alle tabletter. Der findes også p-piller med gestoden og ethinylestradiol med varierende kombination (G03AB06). Som i sidste kvartal ses fortsat et fald i mængdesalget. Forbruget af 3. og 4. generations p-piller har været faldende igennem flere år, som følge af ændrede anbefalinger i 2011 om at bruge p-piller af 2. generation som første valg til kvinder i alle aldre. Faldet i mængde er på niveau med det, der blev set i 2. kvartal 2015. Men i modsætning til sidste kvartal, ses der for dette kvartal, et fald i omsætning på 27 %. Dette skyldes til dels, at prisniveauet har været stigende i de seneste kvartaler, men hvor det nu er tilbage til det, der blev set i 3. kvartal 2014.

Clopidogrel (B01AC04)

Clopidogrel er et blodpladehæmmende middel. Disse lægemidler hæmmer sammenklumpning af blodplader og forebygger herved blodpropper. Forsat stigning af mængdeforbruget ses for clopidogrel i 3. kvartal 2015. Mængdestigningen på 1,0 mio. DDD fra 3. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015 er på niveau med det, der blev set i 2. kvartal 2015. Denne fortsatte stigning skal ses i lyset af anbefaling fra RADS, som angiver clopidogrel som værende særdeles velegnet til behandling fremfor Hjertemagnyl og dipyridamol. Både Hjertemagnyl og dipyridamol er faldet i mængde i samme periode.

Sertralin (N06AB06)

Sertralin er et antidepressivt middel af typen SSRI (Selective Serotonin Reuptake Inhibitor). Det er godkendt til at behandle depression, OCD (tvangsforestillinger og -handlinger), socialfobi, panikangst og post-traumatisk stresstilstand. SSRI er den type antidepressiva, der anvendes mest i Danmark, og omfatter fluoxetin, citalopram, paroxetin, sertralin, fluvoxamin og escitalopram. Forbruget af lægemidler med sertralin har været stigende igennem en længere periode, men det er sket på bekostning af nogle af de andre SSRI, primært citalopram. Lægemidler med citalopram er dog stadig det mest anvendte SSRI.

Kriterier for udvælgelse af Top 5

Lægemiddelgrupperne til Top 5 for henholdsvis omsætning og mængde er udvalgt på følgende måde:

En lægemiddelgruppe er med, hvis gruppen er steget eller faldet mere end 10 % i omsætning (kr.) eller mængde (DDD / anden mængdeenhed) eller hvis den absolutte stigning har været over 5 mio. kr. / mængdeenheder, uanset procentvis ændring.

Blandt disse er listen sorteret efter dem med størst ændring i henholdsvis kroner eller mængdeenheder i toppen. Der er ikke skelnet mellem, om ændringen er en stigning eller et fald.

Der er data med i samme tabel for flere ATC-niveauer (ATC-niveau 3, 4 og 5)¹. Det betyder, at en ændring for lægemidler med et bestemt aktivt stof tæller med på lige fod med en ændring for en hel gruppe af lægemidler. Baggrunden for dette valg er, at nogle ændringer sker for en hel gruppe af lægemidler, mens andre ændringer sker for bestemte lægemidler, og disse ændringer vil ikke nødvendigvis give sig udslag, hvis man udelukkende ser på den overordnede gruppe af lægemidler.

I de tilfælde, hvor den samme ændring giver udslag på flere ATC-niveauer, så de alle kommer med på Top 5, er kun det ene af niveauerne medtaget på listen. Om det er det overordnede eller mere specifikke niveau, der er mest relevant at vise, afhænger af det enkelte tilfælde.

SE OG HENT DATA OM DET SAMLEDE MEDICINFORBRUG

Denne udgave af *MedicinForbrug - Overblik* er baseret på data for 3. kvartal 2015 på eSundhed.dk.

> [Træk data om medicinforbruget som tabel på eSundhed.dk](#)

1 ATC-koden er en internationalt fastsat kode for indholdsstoffet i lægemidlet (ATC-niveau 5). På ATC niveau 4 er de aktive stoffer grupperet i mindre grupper, og på ATC-niveau 3 er grupperne slået sammen til større grupper.